

2025-06-05
A2025/00605**Arbetsmarknadsdepartementet**Diskrimineringsombudsmannen
Box 4057
169 04 Solna

Uppdrag till Diskrimineringsombudsmannen att genomföra kunskapshöjande insatser för att motverka diskriminering

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Diskrimineringsombudsmannen (DO) att genomföra särskilda kunskapshöjande insatser för att motverka diskriminering inom området tillgång till varor och tjänster, med fokus på restaurang- och krogbranschen. Insatserna syftar till att öka kunskapen hos målgrupperna och ska avse diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet.

DO ska när uppdraget genomförs särskilt uppmärksamma ungas utsatthet för diskriminering och föra dialog med relevanta civilsamhällesorganisationer, inklusive ungdomsorganisationer.

För uppdraget får DO under 2025 använda högst 200 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet uppförda anslaget 2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2025. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning lämnas till Kammarkollegiet.

DO ska senast den 31 mars 2027 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) med kopia till Forum för levande historia. Redovisningen ska i den mån det är möjligt innehålla en bedömning av hur insatserna bidragit till ökad kunskap hos berörda målgrupper.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Skälen för regeringens beslut

Varje människa har rätt att bli bemött och behandlad utifrån sin person och sina handlingar, inte utifrån t.ex. etnisk tillhörighet. Diskriminering och rasism som står i vägen för människors lika rättigheter och möjligheter i livet är ett allvarligt samhällsproblem och en fortsatt utmaning inom flera samhällsområden.

DO:s årliga rapport Förekomst av diskriminering (2024:2) visar att diskriminering i samhället är utbredd och att ett stort antal människor utsätts för diskriminering. Anmälningar till DO har ökat på senare år. En av de vanligaste grunderna för anmälan om diskriminering är etnisk tillhörighet. Ett av mest förekommande samhällsområdena för anmälan om diskriminering rör tillgång till varor och tjänster.

Enligt diskrimineringslagen (2008:567) är diskriminering förbjuden vid tillhandahållande av tjänster till allmänheten. Förbudet omfattar exempelvis restaurang- och krogbranschen. Diskriminering enligt lagen är när någon missgynnas genom att ha blivit behandlad sämre än någon annan skulle ha behandlats i en jämförbar situation när missgynnandet har samband med diskrimineringsgrund. Att neka någon tillträde till en krog av skäl som inte har samband med diskrimineringsgrund, t.ex. av ordningsskäl eller hänsyn till alkohollagstiftning, omfattas därmed inte av diskrimineringsförbudet. DO har tillsyn över att diskrimineringslagen följs. Myndigheten utreder idag fler anmälningar än tidigare i syfte att fler individer ska få upprättelse.

Arbetet mot rasism omfattar arbetet med att motverka diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet. Av regeringens handlingsplan mot rasism och hatbrott (dnr A2024/01394) framgår även att insatser för att förebygga och motverka rasism förebygger risken för att personer missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan på grund av t.ex. deras etniska tillhörighet. Inom ramen för handlingsplanen genomförs flera insatser som bidrar till att motverka rasism och diskriminering i samhället.

Även om många insatser har genomförts för att förebygga och motverka diskriminering och rasism kvarstår behovet av ytterligare riktade insatser.

Kunskapen hos berörda målgrupper om förbudet mot diskriminering behöver öka. Det är viktigt att restaurangägare har kunskap om förbudet mot diskriminering och vilka legitima skäl som finns att neka någon tillträde. Det är viktigt att skyldighetsbärare har kunskap om förbudet mot diskriminering och vilka legitima skäl som finns att neka någon tillträde. Det är även viktigt att den som blivit utsatt för diskriminering känner till sina rättigheter.

Regeringen beräknar att 1 000 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget 2026 under förutsättningar att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Nina Larsson

Anna Schölin

Kopia till

Statsrådsberedningen, internrevision
Socialdepartementet/HC
Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/SFÖ
Kulturdepartementet/SNA
Arbetsmarknadsdepartementet/ARM
Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM
Riksdagens arbetsmarknadsutskott
Forum för levande historia
Kammarkollegiet